

Budgetseminar 1. og 2. september

TØNDER KOMMUNE

31-08-2016

www.toender.dk

1

Program 1. september

TØNDER KOMMUNE

08.00-09.15 Status på 2015-budgetlægningen

Borgmesteren byder velkommen

Kommunaldirektøren sætter sit perspektiv på budgetlægningen

Økonomichefen orienterer om status på budgetlægningen for 2017.

- Materiale til seminar
- Budgetforslag, forudsætninger (låneadgang, tilskud, likviditet, statsgaranti)
- Tværgående effektivisering – moderniserings- og effektiviseringsaftale
- Serviceudgifter, ramme, korrektioner, lov og cirkulære m.v.
- Indarbejdede reduktioner – udmøntede og ikke udmøntede
- Udvidelsesblokke
- Overordnede anlægsrammer
- Budgetforslag i forhold til Økonomisk Strategi

09.15-09.30 Kaffe

Program 1. september

TØNDER KOMMUNE

Drift

09.30-09.45 Borgmesteren sætter rammerne for budgetarbejdet

09.45-10.45 Fagudvalgenes forslag til ændringer af driftsbudgettet

- Forslag til ændringer ved Udvalgsformænd
 - Økonomiudvalg: Henrik Frandsen
 - Teknik og Miljøudvalg: Bo Jessen
 - Socialudvalg: Kim Printz Ringbæk
 - Sundhedsudvalg: Irene Holk Lund
 - Arbejdsmarkedsudvalg: Susanne Linnet
 - Kultur og Fritidsudvalg: Jørgen Popp Petersen
 - Børn og Skoleudvalg: Henrik Mehlsen

10.45-11.45 Udmøntning af 4 mio. kr. udvidelsespuljen i politiske grupper

- Drøftelse af udmøntning

11.45-12.45 Pause/Frokost

12.45-13.30 Plenumdrøftelse af forslag til udmøntning

- Politiske udmeldinger af gruppeformænd
- Plenumdrøftelse ledes af borgmesteren

13.30 -13.45 Opsamling på drift ved borgmesteren

- Hvordan ser det samlede billede ud nu - før vi begynder på anlæg

Program 1. september

TØNDER KOMMUNE

Anlæg

13.45–14.45 Fri anlægsramme på 6 mio. kr. - udmøntningsforslag

- Gennemgang ved Direktionen

14.45–15.45 Udmøntning af fri anlægsramme i politiske grupper

- Drøftelse af prioriterede anlægsforslag

15.45–16.30 Pause/Kaffe

16.30–17.30 Plenumdrøftelse af fri anlægsramme

- Politiske udmeldinger af gruppeformænd
- Plenumdrøftelse ledes af borgmesteren

17.30 -18.00 Opsamling på anlæg og afslutning af dagen ved borgmesteren

Pause

19.00 Middag

Program 2. september

TØNDER KOMMUNE

08.30- ? Opsamling, drøftelse og forhandling i "Forhandlingsudvalget"

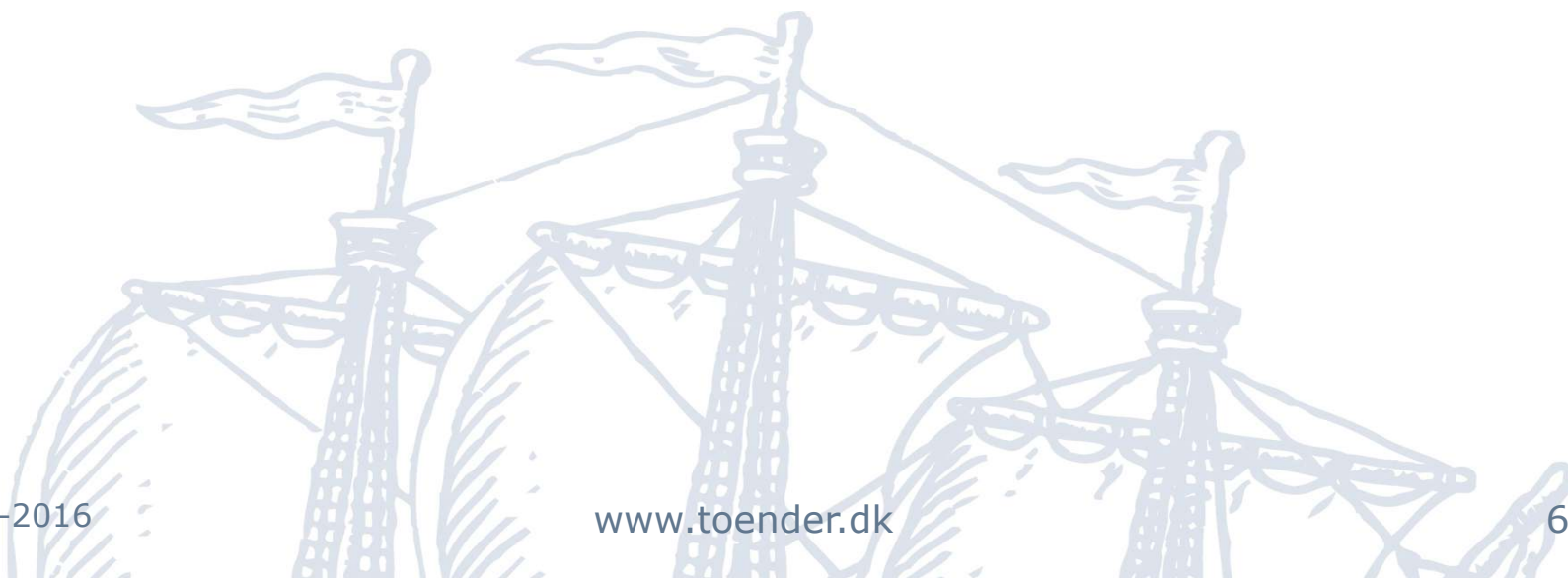

Praktik

TØNDER KOMMUNE

- Grupperum

Indlæg ved Kommunaldirektøren

TØNDER KOMMUNE

KL

Til
borgmesteren

Kære borgmestre

På torsdagens borgmestermøde skal vi drøfte udsigterne for den igangværende budgetlægning for 2017. KL har som opskat til dette, anmodet alle kommuner om at indberette de aktuelle forventninger til budgettet. Der er nu kommet tal ind fra stort set alle kommuner, og på den baggrund foreligger der en landsprøgnose.

Undersøgelsen viser, at vi står med en markant udfordring ift. at nedbringe det anlægsniveau, som aktuelt tegner sig i budgetlægningen. Den nuværende prognose indebærer således et anlægsniveau på 18,1 mia. kr., hvilket er 1,8 mia. kr. over den aftalte ramme på 16,3 mia. kr. Og erfaringen fra tidligere år er, at en række kommuner lægger oven anlægsforventningerne den kommende tid som led i de politiske budgetforhandlinger. Hvis det gentager sig i år, vil vores fælles udfordring være yderligere. Vi må derfor alle bidrage til at holde igen på anlægsniveauet og få nedbragt niveauet, så vi overholder den indgåede aftale og undgår en anlægsanknøben.

Undersøgelsen viser samtidig, at serviceudgifterne i det forventede budget 2017 faktisk ligger 0,9 mia. kr. under servicerammen. Der er derfor behov for en betydelig fælleskommunal indsats for at bringe både anlægsniveau og serviceudgifter i overensstemmelse med den aftalte ramme.

Endeligt viser undersøgelsen, at syv kommuner planlægger at sætte skatten ned med sammentag 22 mio. kr., mens to kommuner planlægger at sætte skatten op med 278 mio. kr. Såfremt det resultat holder frem til den endelige budgetvedtagelse betyder det således, at der er udsigt til en skatteforhøjelse på landsplan i størrelsesordenen knap 200 mio. kr. Det vil i givet fald indebære en skattesanktion, hvilket vil i fællesskab bære arbejdet for at undgå.

Udover budgetforventningen til 2017 omfatter undersøgelsen også det forventede regnskabsniveau for 2016. Prognosen indikerer her, at serviceudgifterne ender lidt under budgettet, mens anlægsudgifterne ser ud til at overstige budgettet markant med over 4 mia. kr. Det skal bemærkes, at der de senere år har været tradition for, at såvel service- og anlægsudgifterne er blevet markant overvurderet på dette tidspunkt af året. KL vil imidlertid følge udviklingen meget tæt resten af året, da det er overordentlig vigtigt at vi i fællesskab kan overholde de aftalte rammer – både i budget- og i regnskabsituationen.

Dato: 29. August 2016
Sags ID: SAG-2016-0983
Dok. ID: 233246

Stedsmændene: 10
Formand: 2370
2350 Fællesmøde S
www.kl.dk
Side 1 af 2

- Serviceramme – samlet 0,9 mia. kr. under – vi er selv 26,4 mio. kr. under
- Anlæg – samlet 1,8 mia. kr. over – måltal 2.832 kr. pr. indbygger – vi ligger lige på dette niveau

Indlæg ved Kommunaldirektøren

TØNDER KOMMUNE

Forventede service- og anlægsudgifter i budget 2017

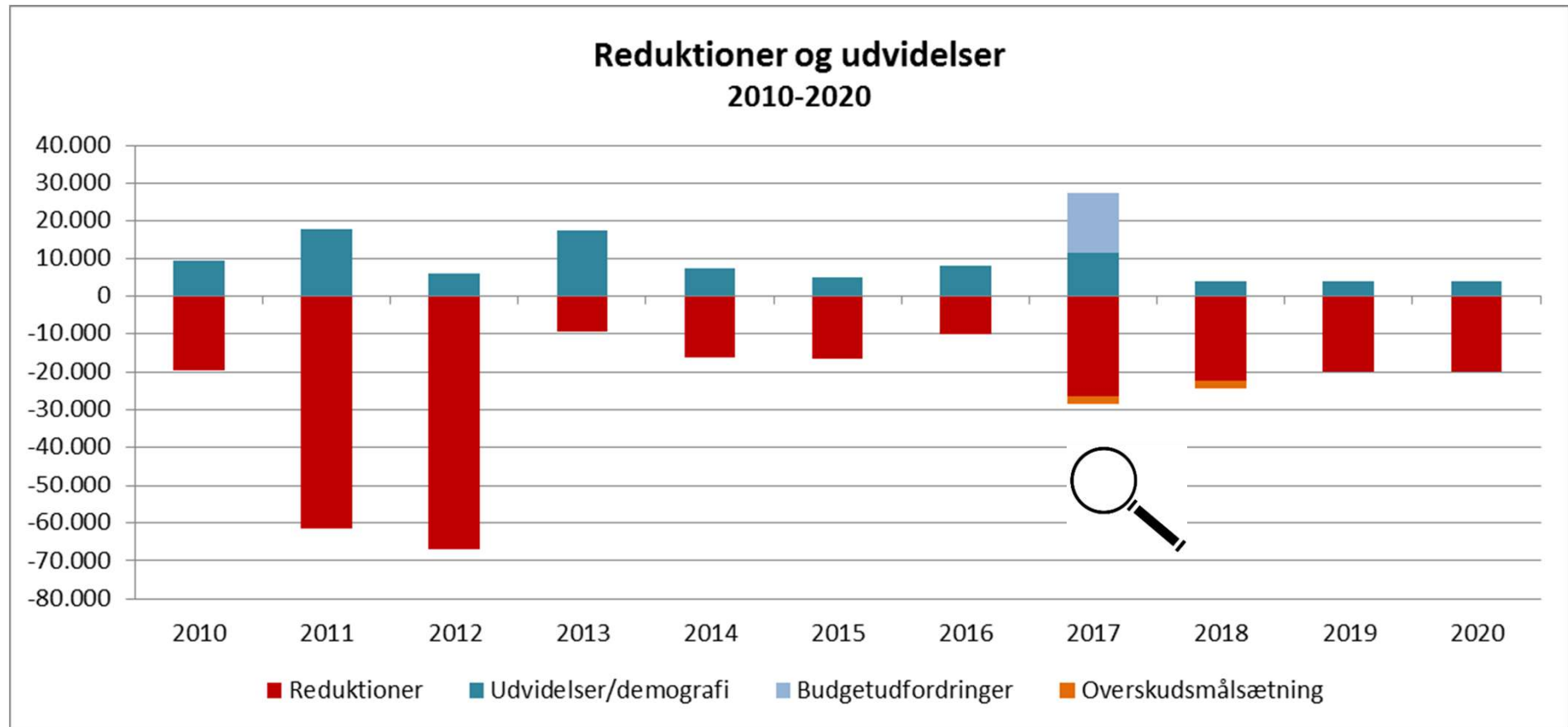
	Serviceudgifter				Bruttoanlægsudgifter	
	Teknisk opgørelse af serviceudgifter 2017 jf. budgetvejledningens tabel G.1-12	Forventede serviceudgifter 2017 (indberettet til KL 24. august)	Afvigelse ift. KL's tekniske opgørelse af budget 2017 (søjle 2 ift. søjle 1)	Afvigelse ift. KL's tekniske opgørelse af budget 2017 (søjle 2 ift. søjle 1)	Forventede bruttoanlægsudgifter i 2017 (indberettet til KL 24. august)	Forventede bruttoanlægsudgifter i 2017 (indberettet til KL 24. august) pr. indb.
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	Pct.	1.000 kr.	Kr. pr. indb.
Hele landet	242.366.679	241.426.629	-940.050	-0,4	18.088.709	3.143
510 Haderslev	2.385.047	2.365.000	-20.047	-0,8	163.000	2.900
530 Billund	1.129.875	1.142.863	12.988	1,1	136.000	5.120
540 Sønderborg	3.183.790	3.196.202	12.412	0,4	245.673	3.290
550 Tønder	1.718.600	1.696.200	-22.400	-1,3	120.000	3.170
561 Esbjerg	4.979.635	4.911.200	-68.435	-1,4	390.000	3.349
563 Fanø	151.272	156.715	5.443	3,6	1.055	318
573 Varde	2.117.814	2.117.200	-614	0,0	155.000	3.069
575 Vejen	1.822.062	1.801.157	-20.905	-1,1	145.120	3.372
580 Aabenraa	2.533.663	2.531.026	-2.637	-0,1	161.673	2.743

- Vi har indberettet lidt mere end vi har behov for !

Indlæg ved kommunaldirektøren

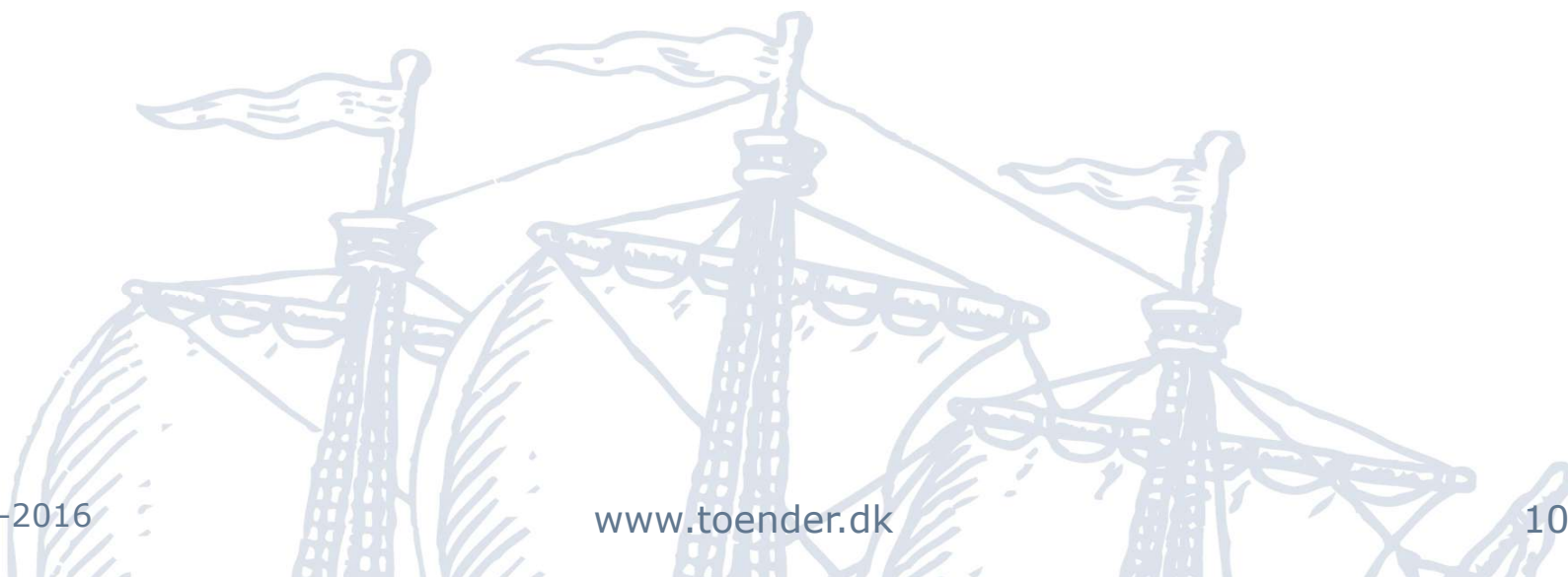
TØNDER KOMMUNE

Indlæg ved Økonomichefen

TØNDER KOMMUNE

31-08-2016

www.toender.dk

10

BUDGET

2017

www.toender.dk

31-08-2016

11

Tilskud og lån

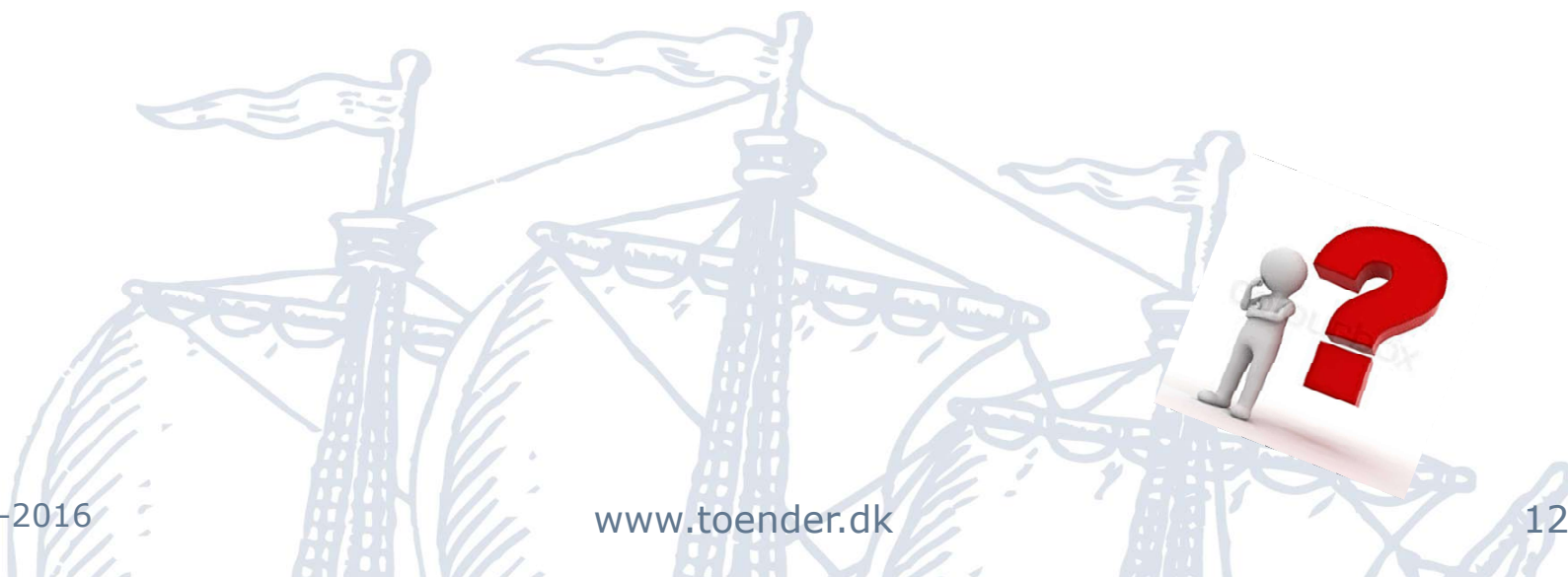
TØNDER KOMMUNE

Tilskud

- Vanskeligt stillet kommune (§ 16), 8 mio. kr.

Lånemuligheder

- Styrkelse af likviditeten, 2 mio. kr.
- Det ordinære anlægsområde, 0 mio. kr.
- Investeringer med effektiviseringspotentiale 9,4 mio. kr.

Budget 2017-2020

TØNDER KOMMUNE

Statsgaranteret	Budget	overslagsår		
	2017	2018	2019	2020
A. Driftsvirksomhed		<i>Årets priser i mio. kr.</i>		
Indtægter				
Skatter	-1.497,4	-1.527,6	-1.557,4	-1.591,5
Generelle tilskud m.v.	-968,1	-953,6	-964,4	-970,5
Indtægter ialt	-2.465,5	-2.481,2	-2.521,8	-2.562,0
Driftsudgifter		<i>År 2017-prisniveau, mio. kr.</i>		
Servicerammen	1.694,2	1.664,4	1.645,3	1.626,7
Uden for servicerammen	129,1	129,1	129,1	129,1
Indkomstoverførsler	563,8	570,5	577,2	581,3
DRIFTSVIRKSOMHED - I ALT	2.387,1	2.363,9	2.351,5	2.337,0
Pris og lønstigninger (drift)		47,5	93,6	141,9
Renter m.v.	7,7	8,5	8,5	8,5
RESULTAT AF ORDINÆR DRIFT	-70,7	-61,3	-68,1	-74,5
Anlægsudgifter				
ANLÆGSUDGIFTER - I ALT	97,6	105,0	97,4	98,5
Jordforsyning				
JORDFORSYNING - I ALT	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0
Pris og lønstigninger (anlæg og jordforsyning)		2,0	3,7	5,7
RESULTAT AF SKATTEFINANSIERET OMRÅDE	23,8	42,7	29,9	26,6
Affaldshåndtering	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Pris og lønstigninger (brugerfinansieret)		0,0	0,0	0,0
RESULTAT AF BRUGERFINANSIERET OMRÅDE	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Optagne lån (langfristet gæld)	-33,2	-33,7	-33,2	-33,2
Afdrag på lån (langfristet gæld)	36,9	23,0	23,0	50,6
Øvrige finansforskydninger	-12,0	-11,9	-10,7	-10,7
Mellemværende med kirkerne	0,0	0,0	0,0	0,0
I alt	-8,3	-22,7	-21,0	6,6
ÆNDRING AF LIKVIDE AKTIVER	15,0	19,5	8,5	32,7
LIKVIDE AKTIVER	Forventet ultimo 2016 = 240			
Forventet gns. Kassebeholdning	225,0	205,5	197,1	164,3

31-08-2016

www.toender.dk

13

Budget 2017-2020

TØNDER KOMMUNE

Statsgaranteret	Budget	overslagsår		
	2017	2018	2019	2020
A. Driftsvirksomhed			Årets priser i mio kr.	
Indtægter				
Skatter	-1.497,4	-1.527,6	-1.557,4	-1.591,5
Indkomstskatter	-1.373,7	-1.397,8	-1.423,5	-1.451,4
Selskabsskatter	-23,1	-26,3	-26,9	-27,2
Dødsboskat	-0,7	0,0	0,0	0,0
Grundskyld & dækningsafgift	-99,9	-103,5	-107,0	-112,8
Generelle tilskud m.v.	-968,1	-953,6	-964,4	-970,5
Udligning og generelle tilskud	-848,5	-846,2	-856,7	-861,5
Udligning udlændinge	15,4	15,4	15,5	15,4
Bidrag til regioner, udvikling	5,0	5,0	5,1	5,2
Tilskud til styrket kvalitet i ældreplejen	-7,9	-8,1	-8,2	-8,4
Tilskud til generelt løft af ældreplejen	-5,9	-6,0	-6,1	-6,3
Tilskud til bedre dagtilbud	-3,2	-3,3	-3,3	-3,4
Tilskud akutfunktioner i hjemmesygeplejen	-0,8	-1,1	0,0	0,0
Folkeskolen ekstraordinært finansiering 300 mio	-7,8	0,0	0,0	0,0
Tilskud til vanskeligt stillede kommuner	-8,0	-8,0	-8,0	-8,0
Særlige tilskud, Beskæftigelsestilskud	-75,4	-76,5	-77,6	-78,6
Beskæftigelsesreform - over 0,1% maks	4,5	0,0	0,0	0,0
Særligt finansieringstilskud	-35,5	-25,0	-25,0	-25,0
Indtægter ialt	-2.465,5	-2.481,2	-2.521,8	-2.562,0

Budget 2017-2020

TØNDER KOMMUNE

Statsgaranteret	Budget	overslagsår		
	2017	2018	2019	2020
Driftsudgifter		År 2017-prisniveau, mio. kr.		
Servicerammen	1.694,2	1.664,4	1.645,3	1.626,7
11 Erhverv	7,4	7,3	7,2	7,3
12 Beredskab	7,4	7,4	7,4	7,4
13 Administration	282,6	276,2	272,5	270,2
140 Central Rengøring	22,1	22,0	21,8	21,6
16 Centrale puljer	16,4	19,2	19,2	19,2
20 Befordring	35,2	34,8	34,4	34,1
21 Vej, park og kommunale bygninger	95,3	93,7	91,9	90,8
22 Miljø og natur	13,6	13,4	13,3	13,2
24 Jordforsyning	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4
26 Entreprenørafdelingen	0,0	0,0	0,0	0,0
31 Voksen/Social	168,2	166,1	164,7	163,3
41 Sundhed	29,6	28,8	28,3	28,0
42 Pleje og Omsorg	324,7	321,9	319,8	317,6
51 Kultur	25,5	25,3	25,0	24,8
52 Fritid og idræt	29,6	29,3	29,1	28,7
53 Landdistrikter	1,6	1,6	1,6	1,5
62 Arbejdsmarkedsområdets serviceudgifter	15,1	15,0	14,9	14,5
71 Uddannelse	344,4	332,8	328,6	322,2
72 Dagtilbud	142,1	143,3	140,5	138,7
73 Forebyggelse og anbringelse	126,2	124,8	123,5	121,9
Lov og Cirkulære	1,2	1,2	1,2	1,2
Budgetudfordringer - Udgiftspres fagudvalg	12,1	11,1	11,1	11,1
Udgiftspres integrationsområdet	3,8	3,8	3,8	3,8
Reduktion ½% (2017)	-8,0	-8,0	-8,0	-8,0
Pulje til udvidelser/fravalgte reduktionsforslag	4,0	8,0	12,0	16,0
Moderniserings- og effektiviseringsprogram	0,0	-4,0	-8,0	-12,0
Reduktionspulje - overskudsmålsætning	-2,0	-4,0	-4,0	-4,0
Tværgående effektiviseringsforslag	-2,5	-5,0	-5,0	-5,0

Budget 2017-2020

TØNDER KOMMUNE

Statsgaranteret	Budget	overslagsår		
	2017	2018	2019	2020
Driftsudgifter		År 2017-prisniveau, mio. kr.		
Uden for servicerammen	129,1	129,1	129,1	129,1
36 Voksen/Social, udenfor servicerammen	-6,2	-6,2	-6,2	-6,2
44 Aktivitetsbestemt medfinansiering	146,9	146,9	146,9	146,9
45 Pleje og omsorg, udenfor servicerammen	-7,4	-7,4	-7,4	-7,4
77 Forebyg. og anbring., udenfor servicerammen	-4,2	-4,2	-4,2	-4,2
Indkomstoverførsler	563,8	570,5	577,2	581,3
15 Borgerservice, overførselsudgifter	29,3	28,9	28,5	28,5
19 Centrale puljer - overførselsindkomster	-1,6	-1,6	-1,6	-1,6
33 Førtidspensioner m.v., overførselsudgifter	191,7	189,4	186,8	186,8
61 Kontante ydelser, overførselsudgifter	236,6	239,4	235,8	235,8
63 Driftsudgifter til aktivering, overførselsudg.	30,6	24,6	24,6	24,6
65 Forsikrede ledige	75,4	75,4	75,4	75,4
74 Uddannelse, overførselsudgifter	0,9	0,9	0,9	0,9
75 Forebyggelse og anbringelse, overførselsudgifter	4,7	4,7	4,7	4,7
Lov og cirkulære/refusionsomlægning/KL niveau	0,9	16,0	35,0	47,4
Demografiregulering	-4,7	-7,4	-13,0	-21,4
DRIFTSVIRKSOMHED - I ALT	2.387,1	2.363,9	2.351,5	2.337,0
Pris og lønstigninger (drift)		47,5	93,6	141,9
Renter m.v.	7,7	8,5	8,5	8,5
RESULTAT AF ORDINÆR DRIFT	-70,7	-61,3	-68,1	-74,5

Budget 2017-2020

TØNDER KOMMUNE

Statsgaranteret	Budget	overslagsår		
	2017	2018	2019	2020
Anlægsudgifter				
Anlægspulje	6,0	6,0	6,6	6,6
3 højt prioriterede anlægsprojekter	26,3	36,4	36,3	34,4
Økonomiudvalget	6,3	6,3	6,3	6,3
Teknik & Miljøudvalget	39,8	36,4	29,0	32,0
Socialudvalget	1,0	1,0	1,0	1,0
Sundhedsudvalget	0,3	1,0	1,0	1,0
Kultur & Fritidsudvalget	5,7	5,7	5,0	5,0
Arbejdsmarkedsudvalget	0,0	0,0	0,0	0,0
Børn & Skoleudvalget	12,3	12,3	12,3	12,3
ANLÆGSUDGIFTER - I ALT	97,6	105,0	97,4	98,5
Jordforsyning				
Salg af jord m.v.	-8,2	-8,2	-8,2	-8,2
Køb af jord	5,2	5,2	5,2	5,2
JORDFORSYNING - I ALT	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0
Pris og lønstigninger (anlæg og jordforsyning)		2,0	3,7	5,7
RESULTAT AF SKATTEFINANSIERET OMRÅDE	23,8	42,7	29,9	26,6
B. Det brugerfinansierede område				
Forsyningsvirksomheder				
Affaldshåndtering	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Pris og lønstigninger (brugerfinansieret)		0,0	0,0	0,0
RESULTAT AF BRUGERFINANSIERET OMRÅDE	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Optagne lån (langfristet gæld)	-33,2	-33,7	-33,2	-33,2
Afdrag på lån (langfristet gæld)	36,9	23,0	23,0	50,6
Øvrige finansforskydninger	-12,0	-11,9	-10,7	-10,7
Mellemværende med kirkerne	0,0	0,0	0,0	0,0
I alt	-8,3	-22,7	-21,0	6,6
ÆNDRING AF LIKVIDE AKTIVER	15,0	19,5	8,5	32,7
LIKVIDE AKTIVER	Forventet ultimo 2016 = 240			
Forventet gns. Kassebeholdning	225,0	205,5	197,1	164,3

Måltal

TØNDER KOMMUNE

Budgetoversigt og økonomiske måltal	2017	2018	2019	2020	Gen.snit	Måltal
Resultat af ordinær drift, % af indtægter *	3,3	2,9	3,1	3,3	3,2	3,5%
Anlæg, % af indtægter	4,0	4,2	3,9	3,8	4,0	3,0%
Gennemsnitlig kassebeholdning i henhold til kassekreditreglen i mio. kr.	225,0	205,5	197,1	164,3	198,0	140,0
Langfristet gæld i 1.000 kr.	8.185	8.493	8.818	8.411	8.477	<8.000

* korrigeret for pulje på 10,4 mio. kr. til institutioners opsparing

- I forbindelse med optagelse af lån for 2015 vedtog KB den 31. marts 2016 at optage 48,9 mio. kr. (maksimal låntagning) til medfinansiering af højtprioriterede anlægsopgaver. Dette er baggrunden for de "røde" tal.
- Landsgennemsnittet ultimo 2015 var 10.648 kr. pr. indbygger

Likviditet

TØNDER KOMMUNE

Gennemsnitlig likviditet efter kassekreditreglen

I mio. kr.	2017	2018	2019	2020
Gennemsnitlig kassebeholdning	225,0	205,5	197,1	164,3

I 1.000 kr.	2017	2018	2019	2020
Pr. indbygger	5.955	5.445	5.236	4.394

Pr. indbygger (KL's trafiklys-nøgletal) I 1.000 kr.	Ultimo 2. kv. 2016
Hele landet	6.749
Tønder Kommune	6.585

Omprioriteringer - service

TØNDER KOMMUNE

4,9 Demografiregulering
15,9 Budgetudfordringer
4,0 Udvidelser/færre reduktioner
2,6 Lov og cirkulære/andre reguleringer

27,4

1 % reduktioner -16,0
0,5 % reduktioner -8,0
Tværgående effektivisering -2,5
Overskudsmålsætning -2,0

-28,5

Væsentlige forudsætninger

TØNDER KOMMUNE

Indtægter

- Statsgaranti i 2017. KL's forventninger i overslagsårene
- Uændret skatteprocent
- Tilskud til vanskeligt stillet kommuner – vi fik 8,0 mio. kr.
- Ekstraordinært finansieringstilskud indregnet med 35,5 mio. kr. i 2017
- Pulje på 25 mio. kr. i forventede indtægter i 2018-2020 fra enten effekt af udligningsreform eller ekstra finansieringstilskud

Reduktioner indarbejdet:

- 1 % + 0,5 % i 2017 indarbejdet og udmøntet
- 1 % årligt i 2018-2020 indarbejdet – **ikke udmøntet**
- Overskudsmålsætning 2 mio. kr. i 2017 – 4 mio. kr. i overslagsårene – **ikke udmøntet – administrativ opgave**
- Tværgående effektiviseringsforslag – 2,5 mio. kr. i 2017 – 5,0 mio. kr. fra 2018 – **forslag til udmøntning undervejs**
- Moderniserings- og effektiviseringsprogram- skal frigøre 1 mia. kr. årligt svarende til ca. 6,6 mio. kr. for Tønder – her indregnet 4 mio. kr. fra 2018 – **udmøntning endnu ikke kendt**

Udvidelser indarbejdet:

- Budgetudfordringer – fagudvalg 12,1 mio. kr. (11,1 fra 2018)
 - Børn og unge 2,0 mio. kr.
 - SAS området 9,1 mio. kr.
 - Foranstaltninger 4,5 mio. kr.
 - Vederlagsfri fysioterapi 0,8 mio. kr.
 - Salg af plejeboligpladser 3,8 mio. kr.
 - Administration Børn og Unge 1,0 (kun i 2017)
- Udgiftspres integrationsområdet – 3,8 mio. kr.
 - Økonomiudvalg med indstilling fra Direktion udmønter efter behov i 2017
- Økonomiaftale samt Lov og Cirkulære 1,4 +1,2 mio. kr.
- Ny beregning af demografireguleringer på serviceområdet
- Basisændringer – i balance
- Pulje på 4 mio. kr. årligt til udvidelser/fravalgte reduktionsforslag

Væsentlige forudsætninger

TØNDER KOMMUNE

Udviklingen i Serviceudgifter

I mio. kr.	2017	2018	2019	2020
Budget til service	1.694,2	1.664,4	1.645,3	1.626,7

Faldet i serviceudgifterne fra 2017 til 2020 er på 67,5 mio. kr.

- Demografiregulering. -7,6 mio. kr.
- 1 % årlig reduktion af serviceramme -48,0 mio. kr.
- Tværgående effektivisering -2,5 mio. kr.
- Moderniseringsaftale -2,0 mio. kr.
- Tidsbegrænsede projekter kun i 2017 -3,0 mio. kr.
- Øvrige mindre ændringer -4,4

I mio. kr.	2017
Beregnet efter KL's model	1.718,6
Indregnet i budgetforslag 2015	1.692,2
Difference	26,4

KL's model for service beregnes ud fra følgende faktorer

- Oprindeligt budget 2016
- Justering af serviceudgifterne 2016
- Ændrede forventninger til pris- og lønfremskrivning i 2016
- Effektivisering af administrationen og reduktion af sagsbehandlingstiden
- Topartsaftale
- BBR
- Kommunal sundhed
- Omlægning af puljer
- Nye digitaliseringsprojekter
- PL-rul
- Skæv DUT
- Korrektion for Lov og cirkulære

Udenfor servicerammen

TØNDER KOMMUNE

Uden for servicerammen	129,1	129,1	129,1	129,1
36 Voksen/Social, udenfor servicerammen	-6,2	-6,2	-6,2	-6,2
44 Aktivitetsbestemt medfinansiering	146,9	146,9	146,9	146,9
45 Pleje og omsorg, udenfor servicerammen	-7,4	-7,4	-7,4	-7,4
77 Forebyg. og anbring., udenfor servicerammen	-4,2	-4,2	-4,2	-4,2

- Aktivitetsbestemt medfinansiering – tilpasset KL tabeltal
- Afsat 0,6 mio. kr. til patientskoler i kommunalt regi

Indkomstoverførsler

TØNDER KOMMUNE

Indkomstoverførsler	563,8	570,5	577,2	581,3
15 Borgerservice, overførselsudgifter	29,3	28,9	28,5	28,5
19 Centrale puljer - overførselsindkomster	-1,6	-1,6	-1,6	-1,6
33 Førtidspensioner m.v., overførselsudgifter	191,7	189,4	186,8	186,8
61 Kontante ydelser, overførselsudgifter	236,6	239,4	235,8	235,8
63 Driftsudgifter til aktivering, overførselsudg.	30,6	24,6	24,6	24,6
65 Forsikrede ledige	75,4	75,4	75,4	75,4
74 Uddannelse, overførselsudgifter	0,9	0,9	0,9	0,9
75 Forebyggelse og anbringelse, overførselsudgifter	4,7	4,7	4,7	4,7
Lov og cirkulære/refusionsomlægning/KL niveau	0,9	16,0	35,0	47,4
Demografiregulering	-4,7	-7,4	-13,0	-21,4

- Niveau tilpasset KL 's vejledninger i forhold
 - Ny beregning af refusionsomlægning
 - Konjunkturforventninger – svarende til indtægtsside
 - Lov og cirkulæreprogrammet
- Budget til forsikrede ledige svarende til beskæftigelsestilskud
- Demografiregulering tilpasset ny befolkningsprognose

Anlæg

TØNDER KOMMUNE

Anlægspulje	6,0	6,0	6,0	6,0
3 højt prioriterede anlægsprojekter	26,3	36,4	36,3	34,4
Økonomiudvalget	6,3	6,3	6,3	6,3
Teknik & Miljøudvalget	39,8	36,4	29,0	32,0
Socialudvalget	1,0	1,0	1,0	1,0
Sundhedsudvalget	0,3	1,0	1,0	1,0
Kultur & Fritidsudvalget	5,7	5,7	5,6	5,6
Arbejdsmarkedsudvalget	0,0	0,0	0,0	0,0
Børn & Skoleudvalget	12,3	12,3	12,3	12,3
ANLÆGSUDGIFTER - I ALT	97,6	105,0	97,4	98,5

- Anlægsramme holder sig indenfor andel af 16,3 mia. kr.
- Anlæg 2017-2020 udgør 398,5 mio.kr. svarende til 4 % af indtægterne
- Højt prioriterede udgør 133,4 mio. kr.
- "Øvrige" anlæg udgør 66,6 mio. kr. i gennemsnit
- Anlægspulje på 6 mio.kr. – til prioritering

Låntagning

TØNDER KOMMUNE

Optagne lån (langfristet gæld)	-33,2	-33,7	-33,2	-33,2
Afdrag på lån (langfristet gæld)	36,9	23,0	23,0	50,6

- Optagne lån 2017-2020 = 133,3 mio. kr.
- Afdrag på lån 2017-2020 = 133,3 mio. kr.
- Indfrielse af lån HOP = 27,6 mio. kr.

Tekniske korrektioner

TØNDER KOMMUNE

	2017	2018	2019	2020
Projektet "Jobvækst Tønder" - tidsforskydning	1,330	0,000	0,000	0,000
Praksisplan sundhed - tidsforskydning	0,450	0,000	0,000	0,000
Velfærdsteknologi - fra anlæg til drift	0,500	0,500	0,500	0,500
Træningsredskaber - fra anlæg til drift	0,300	0,300	0,300	0,300
Børn og Unge administration	1,500	0,000	0,000	0,000
Nedsættelse af vejafvandingsbidrag til Forsyningen	-3,280	-3,500	-3,500	-3,500
Lakolk Camping - koncessionsaftale	2,700	2,700	2,700	2,700
AsylSyd - overhead	-3,500			
	0,000	0,000	0,000	0,000

Reduktioner

TØNDER KOMMUNE

Udvalg	Ramme	2017	2018	2019	2020
Økonomiudvalget	-5,145	-5,146	-5,146	-5,146	-5,146
Teknik- og Miljøudvalget	-1,393	-1,409	-1,484	-1,559	-1,559
Socialudvalget	-2,505	-2,504	-2,504	-2,504	-2,504
Sundhedsudvalget	-4,839	-4,839	-4,789	-4,289	-4,289
Kultur- og Fritidsudvalget	-0,812	-0,812	-0,812	-0,812	-0,812
Arbejdsmarkedesudvalget	-0,178	-0,178	-0,178	-0,178	-0,178
Børn- og Skoleudvalget	-8,789	-8,816	-8,819	-8,819	-8,819
I alt	-23,661	-23,704	-23,732	-23,307	-23,307

- 1,5 % reduktion på serviceudgifterne

Udvalgsprioritering af pulje på 4 mio. kr.

TØNDER KOMMUNE

Udvalg	Ramme	2017	2018	2019	2020
Økonomiudvalget	0,817	0,350	0,350	0,350	0,350
Teknik- og Miljøudvalget	0,278	0,200	0,200	0,200	0,200
Socialudvalget	0,406	0,406	0,406	0,406	0,406
Sundhedsudvalget	0,848	0,848	0,848	0,848	0,848
Kultur- og Fritidsudvalget	0,137	0,100	0,100	0,100	0,100
Arbejdsmarkedesudvalget	0,038	0,038	0,038	0,038	0,038
Børn- og Skoleudvalget	1,476	1,476	1,476	1,476	1,476
I alt	4,000	3,418	3,418	3,418	3,418

Tværgående effektiviseringsforslag

TØNDER KOMMUNE

BUDGET

2017

www.toender.dk

31-08-2016

33

Tværgående effektiviseringsforslag

TØNDER KOMMUNE

Tværgående effektiviseringsemner:

Direktionen skal arbejde med tværgående effektiviseringsemner, som kan forventes at udmønte 5 mio. kr. i varige årlige reduktioner

- Et tværgående effektiviseringsforslag skal som min. gå på tværs af 2 udvalg, og såfremt det kræver anlægsinvestering skal der være en kort tilbagebetalingstid.
- Emner indenfor et udvalg kan anvendes til udmøntning af %-besparelser
- Udgangspunkt er materialet fra KL's 7 kommunegrupper – såkaldt B17-katalog (pt. 151 eksempler fra 42 kommuner)

De 7 kommunegrupper

Gruppe 1: Ældreområdet og samarbejdet med regionerne	Gruppe 5: Børn og unge: Skole, dagtilbud og udsatte børn og unge
Gruppe 2: Teknik, miljø og tværgående drift	Gruppe 6: Integration
Gruppe 3: Det specialiserede voksenområde	Gruppe 7: Administration, digitalisering og indkøb
Gruppe 4: Koblingen m. arbejdsmarkeds-, sundheds-, social-, og familieområdet	

Kerneydelsen (omlægning af ydelser, serviceniveau, outcome)
Digitalisering og velfærdsteknologi
Indkøb og tjenesteydelser
Civilsamfund – samskabelse og borgernes rettigheder og pligter
Decentral administration og ledelse
Effektivisering, økonomistyring og incitamenter
Tværgående samarbejde med andre områder (samdrift)
Fælleskommunalt samarbejde
Organisering og struktur
Arbejdsgange og sagsbehandling (herunder unødigt sagsbehandling)

Tværgående effektiviseringsemner

TØNDER KOMMUNE

❑ Etablering af fælles visitationsudvalg for 15 - 25 årige

Formål:

- At sikre bedre overgang fra barn til voksen
- At den unge bliver i stand til at klare sig selv i voksenlivet
- At hæve gennemførelsesprocenten på ungdomsuddannelserne

Status:

- Der er udarbejdet projektgrundlag med målsætninger og udviklingstakt
- Styregruppe er sammensat på tværs af fagområderne Børn & Unge, Psykiatri & Handicap, Arbejdsmarked samt Skole & Dagtilbud
- Der tages udgangspunkt i et tidligere arbejdsgrupperesultat, der handler om en nysammensætning af TVIST Børn og Unge (et allerede etableret visitationudvalg)

Projektet er inddelt i 3 faser og igangsættes fra oktober 2016

Tværgående effektiviseringsforslag

TØNDER KOMMUNE

❑ **Helhedsorienteret indsats i udsatte familier**

Formål:

- At få de udsatte familier ud af en fastlåst position ift. f.eks. manglende beskæftigelse, misbrugsproblematikker og problematikker ift. Børnene
- At indsatser gennemføres med henblik på øget livskvalitet og støtte til at kunne tage ansvar for eget liv
- At nedbringe de kommunale udgifter til familierne
- Der vil være behov for en investering, men på længere sigt forventes den samlede kommunale udgift til udsatte familier reduceret

Tværgående effektiviseringsforslag

TØNDER KOMMUNE

❑ **Helhedsorienteret indsats i udsatte familier**

Status:

- Der er udarbejdet projektgrundlag og etableret projektorganisation med styregruppe og projektgruppe
- Projektet er under udvikling og et egentligt pilotprojekt forventes igangsat 1. januar 2017
- Der er tale om et meget tværgående projekt med repræsentation fra Arbejdsmarked, Børn & Unge, Psykiatri & Handicap, herunder Rådgivningscentret samt Borgerservice
- Der søges inspiration fra hhv. Silkeborg og Odense kommuner, som er i gang med et lignende projekt

Tværgående effektiviseringsforslag

TØNDER KOMMUNE

Tværgående effektiviseringsemner:

- ☐ Ledelsesstruktur i Tønder Kommune
 - Direktionen
 - Proces for organisationstjek igangsat
 - Forventes afsluttet ultimo september

- ☐ Forebyggelse af stress. Holdninger og kultur til fravær og fremmøde
 - Fagchef Lars Møldrup
 - Proces igangsat
 - Mål om nedbringelse af sygefravær
 - Udmøntningsmodel undervejs – forventet reduktion 1 mio. kr. fra 2017

- ☐ Kontraktstyring og E-indkøb
 - Fagchef Lars Møldrup
 - KL projekt omkring E-handel og kontraktstyring
 - Intern proces for optimering af E-handel
 - Udmøntningsmodel undervejs – forventet 0,5 mio. kr. fra 2017

Tværgående effektiviseringsforslag

TØNDER KOMMUNE

Tværgående effektiviseringsemner:

- ❑ Optimering af administrative processer indenfor økonomi
 - Fagchef Anders Vindelbo
 - Proces igangsat
 - Effektivisere ledelsestilsyn og bilagsbehandling
 - Udmøntningsmodel afventer afslutning af udbudsproces – forventet besparelse fra 2017 på 1 mio. kr.

Ændringer til driftsbudget

TØNDER KOMMUNE

BUDGET

2017

www.toender.dk

31-08-2016

40

Ændringer til driftsbudget

TØNDER KOMMUNE

Økonomiudvalget

31-08-2016

www.toender.dk

41

Ændringer til driftsbudget – Økonomiudvalget

Udvalgsformandens oplæg

TØNDER KOMMUNE

Økonomiudvalget - rammeandel 0,817 mio. kr.

Projektnavn	Basis 2017	2017	2018	2019	2020
Attraktive vielser I Tønder Kommune	1,000	0,350	0,350	0,350	0,350
	1,000	0,350	0,350	0,350	0,350

Ændringer til driftsbudget

TØNDER KOMMUNE

Teknik- og Miljøudvalget

31-08-2016

www.toender.dk

43

Ændringer til driftsbudget – Teknik- og Miljøudvalget Udvalgsformandens oplæg

TØNDER KOMMUNE

Teknik- og Miljøudvalget - rammeandel 0,278 mio. kr.

Projektnavn	Basis 2017	2017	2018	2019	2020
Pulje til særlige aktiviteter TMU	0,000	0,200	0,200	0,200	0,200
	0,000	0,200	0,200	0,200	0,200

Ændringer til driftsbudget

TØNDER KOMMUNE

Socialudvalget

31-08-2016

www.toender.dk

45

Ændringer til driftsbudget – Socialudvalget

Udvalgsformandens oplæg

TØNDER KOMMUNE

Socialudvalget - rammeandel 0,406 mio. kr.

Projektnavn	Basis 2017	2017	2018	2019	2020
Ændring af aktivitetstilbud Tønder borgere - reduktion	12,627	0,406	0,406	0,406	0,406
	12,627	0,406	0,406	0,406	0,406

Ændringer til driftsbudget

TØNDER KOMMUNE

Sundhedsudvalget

31-08-2016

www.toender.dk

47

Ændringer til driftsbudget – Sundhedsudvalget

Udvalgsformandens oplæg

TØNDER KOMMUNE

Sundhedsudvalget - rammeandel 0,848 mio. kr

Projektnavn	Basis 2017	2017	2018	2019	2020
Hjælpemiddelområdet	20,636	0,298	0,298	0,298	0,298
Kvalitetsstandard praktisk hjælp - reduktion	4,463	0,550	0,550	0,550	0,550
	25,099	0,848	0,848	0,848	0,848

Ændringer til driftsbudget

TØNDER KOMMUNE

Kultur- og Fritidsudvalget

31-08-2016

www.toender.dk

49

Ændringer til driftsbudget – Kultur- og Fritidsudvalget

Udvalgsformandens oplæg

TØNDER KOMMUNE

Kultur- og Fritidsudvalget - rammeandel 0,137 mio. kr.

Projektnavn	Basis 2017	2017	2018	2019	2020
Pulje - underskudsgaranti til kulturelle arrangementer afholdt af unge under 25 år	0,000	0,100	0,100	0,100	0,100
	0,000	0,100	0,100	0,100	0,100

Ændringer til driftsbudget

TØNDER KOMMUNE

Arbejdsmarkedsudvalget

31-08-2016

www.toender.dk

51

Ændringer til driftsbudget – Arbejdsmarkedsudvalget

Udvalgsformandens oplæg

TØNDER KOMMUNE

Arbejdsmarkedsudvalget - rammeandel 0,038 mio. kr.

Projektnavn	Basis 2017	2017	2018	2019	2020
Fleksjobansættelser - reduktion	2,891	0,038	0,038	0,038	0,038
	2,891	0,038	0,038	0,038	0,038

Ændringer til driftsbudget

TØNDER KOMMUNE

Børn- og Skoleudvalget

31-08-2016

www.toender.dk

53

Ændringer til driftsbudget – Børn- og Skoleudvalget

Udvalgsformandens oplæg

TØNDER KOMMUNE

Børn- og Skoleudvalget - rammeandel 1,476 mio. kr.

Projektnavn	Basis 2017	2017	2018	2019	2020
Pulje til IT i Folkeskole og Dagtilbud	0,000	1,002	1,002	1,002	1,002
Nulstilling af reduktionsforslag vedr. tilpasning af serviceniveau på merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste	4,740	0,474	0,474	0,474	0,474
	4,740	1,476	1,476	1,476	1,476

Investeringsoversigt

TØNDER KOMMUNE

BUDGET

2017

www.toender.dk

31-08-2016

55

Investeringsoversigt – Samlet

Økonomiudvalget samt fagudvalgenes ændringer

TØNDER KOMMUNE

	2017	2018	2019	2020
Økonomiudvalg	6.250	6.250	6.250	6.250
Teknik og Miljøudvalg	39.750	36.370	29.000	32.000
Socialudvalg	1.000	1.000	1.000	1.000
Sundhedsudvalg	300	1.000	1.000	1.000
Kultur og fritidsudvalg	5.650	5.650	4.950	4.950
Arbejdsmarkedsudvalg	0	0	0	0
Børn og skoleudvalg	12.300	12.300	12.300	12.300
I alt	65.250	62.570	54.500	57.500
<i>Anlægspulje</i>	<i>6.000</i>	<i>6.000</i>	<i>6.600</i>	<i>6.600</i>
<i>Tøndermarsk Initiativet</i>	<i>3.250</i>	<i>16.425</i>	<i>16.300</i>	<i>14.400</i>
<i>Ny Skole i Skærbæk</i>	<i>7.000</i>	<i>20.000</i>	<i>20.000</i>	<i>20.000</i>
<i>Etablering af central tandklinik</i>	<i>16.000</i>			
I alt	97.500	104.995	97.400	98.500

Investeringsoversigt – Økonomiudvalget

Økonomiudvalget samt fagudvalgenes ændringer

TØNDER KOMMUNE

	2017	2018	2019	2020
ØKONOMIUDVALGET				
Beredskab				
Pulje til beredskabsområdet	850	850	850	850
Erhverv				
Vækstforumsprojekter	500	500	500	500
IT				
IT investeringer og udviklingsplan	3.000	3.000	3.000	3.000
Planlægning				
Planlægningsopgaver	1.700	1.700	1.700	1.700
Befordring				
Opgradering af busstoppesteder	200	200	200	200
	6.250	6.250	6.250	6.250

Investeringsoversigt – Teknik og Miljøudvalget

Økonomiudvalget samt fagudvalgenes ændringer

TØNDER KOMMUNE

	2017	2018	2019	2020
TEKNIK- OG MILJØUDVALGET				
Energi				
Energipulje lånefinansieres 2000 årligt	1.300	0	0	0
Gadelys - reovering	6.200	10.200	10.200	10.200
Veje og stier				
Cykelstier	1.000	4.000	1.000	4.000
Sort plet - ombygning af veje og vejkryds	2.000	1.000	4.000	1.000
Gaderenoveringer	3.000	4.000	1.000	4.000
Kloakrenoveringer - følgearbejder	500	500	500	500
Pulje til trafiksikre skoleveje	1.000	1.000	1.000	1.000
Trafikplan i centerbyerne	1.000	1.500	1.500	1.500
Stitunnel ved Agerskov Ungdomsskole	3.000	0	0	0
Signalregulering Nordre Landevej	1.000	0	0	0
Pulje til asfaltering af grusveje	500	0	0	0
Klimatilpasning ved Skærbæk fritidscenter	800	0	0	0
Legepladser				
Legepladser - anlæg	150	150	150	150

Investeringsoversigt – Teknik og Miljøudvalget

Økonomiudvalget samt fagudvalgenes ændringer

TØNDER KOMMUNE

	2017	2018	2019	2020
TEKNIK- OG MILJØUDVALGET				
Byfornyelse og bygningsrenovering				
Byfornyelsesprogram Skærbæk	800	0	0	0
Byfornyelse Løgumkloster	2.250	1.350	750	750
Bygningsfornyelse og skimmelsvamp	2.500	2.500	2.500	2.500
Landsbyfornyelse 2016	4.400	4.400	4.400	4.400
Etablering af rottespær	400	400	400	400
Områdefornyelse i landdistrikterne	300	0	0	0
Miljø og natur				
Istandsættelse af ådiger	1.500	800	800	800
Vandløbsindsats	400	400	400	400
Naturindsats	400	400	400	400
Revision af vandløbsregulativer	350	0	0	0
Øvrigt				
Toiletter - turismehandlingsplan	1.000	0	0	0
Salg af butiksgrunde, Lakolk/Potentialeplanen (Netto)	4.000	3.770	0	0
	39.750	36.370	29.000	32.000

Investeringsoversigt – Socialudvalget

Økonomiudvalget samt fagudvalgenes ændringer

TØNDER KOMMUNE

	2017	2018	2019	2020
SOCIALUDVALGET				
Handicapområdet				
Renovering Handicap Løgumgård/øvrige inst.	1.000	1.000	1.000	1.000
	1.000	1.000	1.000	1.000

Investeringsoversigt – Sundhedsudvalget

Økonomiudvalget samt fagudvalgenes ændringer

TØNDER KOMMUNE

	2017	2018	2019	2020
SUNDHEDSUDVALGET				
Pleje og omsorg				
Anden anvendelse af Rosenvænget (KB 26.5.16)	300			
Renovering/indhold/udv. af plejecentre (serviceareal)		1.000	1.000	1.000
	300	1.000	1.000	1.000

Investeringsoversigt – Kultur- og Fritidsudvalget

Økonomiudvalget samt fagudvalgenes ændringer

TØNDER KOMMUNE

	2017	2018	2019	2020
KULTUR- OG FRITIDSUDVALGET				
Idrætsfaciliteter				
Renovering af haller	1.700	1.700	3.500	3.500
Renovering af svømmehaller	2.500	2.500	0	0
Vedligeholdelsespulje til svømmehaller	800	800	800	800
Museer				
Museum Sønderjylland anlægstilskud	650	650	650	650
	5.650	5.650	4.950	4.950

Investeringsoversigt – Børn- og Skoleudvalget

Økonomiudvalget samt fagudvalgenes ændringer

TØNDER KOMMUNE

	2017	2018	2019	2020
BØRN- OG SKOLEUDVALGET				
Skoler, Fællesudgifter				
PC'er i Folkeskolen	700	700	700	700
Udskiftning af netforbindelser - skoler	1.200	1.200	1.200	1.200
Skoler				
Pulje til distriktsskoler og filialskoler 2017-2020	10.000	10.000	10.000	10.000
Dagtilbud				
Pulje til renovering af legepladser - dagtilbud	400	400	400	400
	12.300	12.300	12.300	12.300

Investeringsoversigt

TØNDER KOMMUNE

Forslag til 6 mio. kr. pulje

31-08-2016

www.toender.dk

64

Investeringsoversigt – Samlet

Puljen på 6 mio. kr.

TØNDER KOMMUNE

	2017	2018	2019	2020
Økonomiudvalg	0	0	0	0
Teknik og Miljøudvalg	15.900	26.100	18.600	20.000
Socialudvalg	1.073	1.704	0	0
Sundhedsudvalg	1.120	1.000	0	0
Kultur og fritidsudvalg	1.655	2.610	0	500
Arbejdsmarkedsudvalg	500	0	0	0
Børn og skoleudvalg	9.407	1.000	22.000	1.000
I alt	29.655	32.414	40.600	21.500

Investeringsoversigt – Teknik og Miljøudvalget

Puljen på 6 mio. kr.

TØNDER KOMMUNE

	2017	2018	2019	2020	Prioritering
TEKNIK- OG MILJØUDVALGET					
Spildevandsplan 2018	350	0	0	0	2
Sideudvidelse af Åbenråvej, 6780	1.700	0	0	0	2
Højer gl. sluse reparation af bolværk	750	0	0	0	2
Bynær skovrejsning	500	1.500	1.500	1.500	2
Energipulje (overslagsår)	0	2.000	2.000	2.000	3
Revision af vandløbsregulativer (overslagsår)	0	3.000	5.000	5.000	3
Pulje til asfaltering af grusveje (overslagsår)	0	1.000	1.000	1.000	3
Istandsættelse af ådiger del 2 (overslagsår)	0	1.200	1.200	1.200	3
Områdefornyelse i landdistrikterne (overslagsår)	0	800	1.200	1.200	3
Naturstier, -formidling og -tilgængelighed	100	600	600	500	3
Asfaltering sti ved Skærbæk fritidscenter	1.400	1.400	0	0	3
Mølledam - Tømning for sediment	5.000	5.000	0	0	3
Rømødæmningen - autoværn, gabioner	6.000	6.000	5.000	5.000	3
Tønder - jernbanespor industri nord	0	3.000	0	0	3
Klimatilpasning, natur og sikkerhed	0	500	1.000	2.500	3
Naturindsatser 2016-21 - del 2	100	100	100	100	3
	15.900	26.100	18.600	20.000	

Investeringsoversigt – Socialudvalget

Puljen på 6 mio. kr.

TØNDER KOMMUNE

	2017	2018	2019	2020	Prioritering
SOCIALUDVALGET					
Ungetilbud Ludv. Andresensvej, Handicap Tønder	568	0	0	0	3
Sansehave på Løgumgård	205	1.704	0	0	2
Lærkely	300	0	0	0	2
	1.073	1.704	0	0	

Investeringsoversigt – Sundhedsudvalget

Puljen på 6 mio. kr.

TØNDER KOMMUNE

	2017	2018	2019	2020	Prioritering
SUNDHEDSUDVALGET					
Loftslifte	120	0	0	0	2
Fortsat energioptimering af plejecentre	1.000	1.000	0	0	2
	1.120	1.000	0	0	

Investeringsoversigt – Kultur- og Fritidsudvalget

Pulje på 6 mio. kr.

TØNDER KOMMUNE

	2017	2018	2019	2020	Prioritering
KULTUR- OG FRITIDSUDVALGET					
Kunstgræsbane i Skærbæk	0	1.550	0	0	2
Etablering af kunstgræsbane i Tønder	500	500	0	0	2
Renovering af lysanlæg	500	560	0	0	2
Renovering af løbebane i Skærbæk	0	0	0	500	2
Klosterbadet - varmtvandsbassin	0	0	0	0	ej prio.
Renovering af Kiersgaard	655	0	0	0	2
	1.655	2.610	0	500	

Investeringsoversigt – Arbejdsmarkedsudvalget

Puljen på 6 mio. kr.

TØNDER KOMMUNE

	2017	2018	2019	2020	Prioritering
ARBEJDSMARKEDSUDVALGET					
Kompetencecenter - kloakering og asfaltering	500	0	0	0	
	500	0	0	0	

Investeringsoversigt – Børn- og Skoleudvalget

Pulje på 6 mio. kr.

TØNDER KOMMUNE

	2017	2018	2019	2020	Prioritering
BØRN- OG SKOLEUDVALGET					
Digitale læremidler og digitale værktøjer i folkeskolen	0	1.000	1.000	1.000	2
Værksted Ungdomsskolen	4.500	0	0	0	3
Parkeringspladser ved daginstitutioner	1.282	0	0	0	2
Parkeringspladser ved skolerne	2.925	0	0	0	2
Samling af børnehaver i Toftlund by	0	0	21.000	0	3
Klimaskærm Møgeltønder Børnehus	700	0	0	0	3
	9.407	1.000	22.000	1.000	

Øvrige plancher

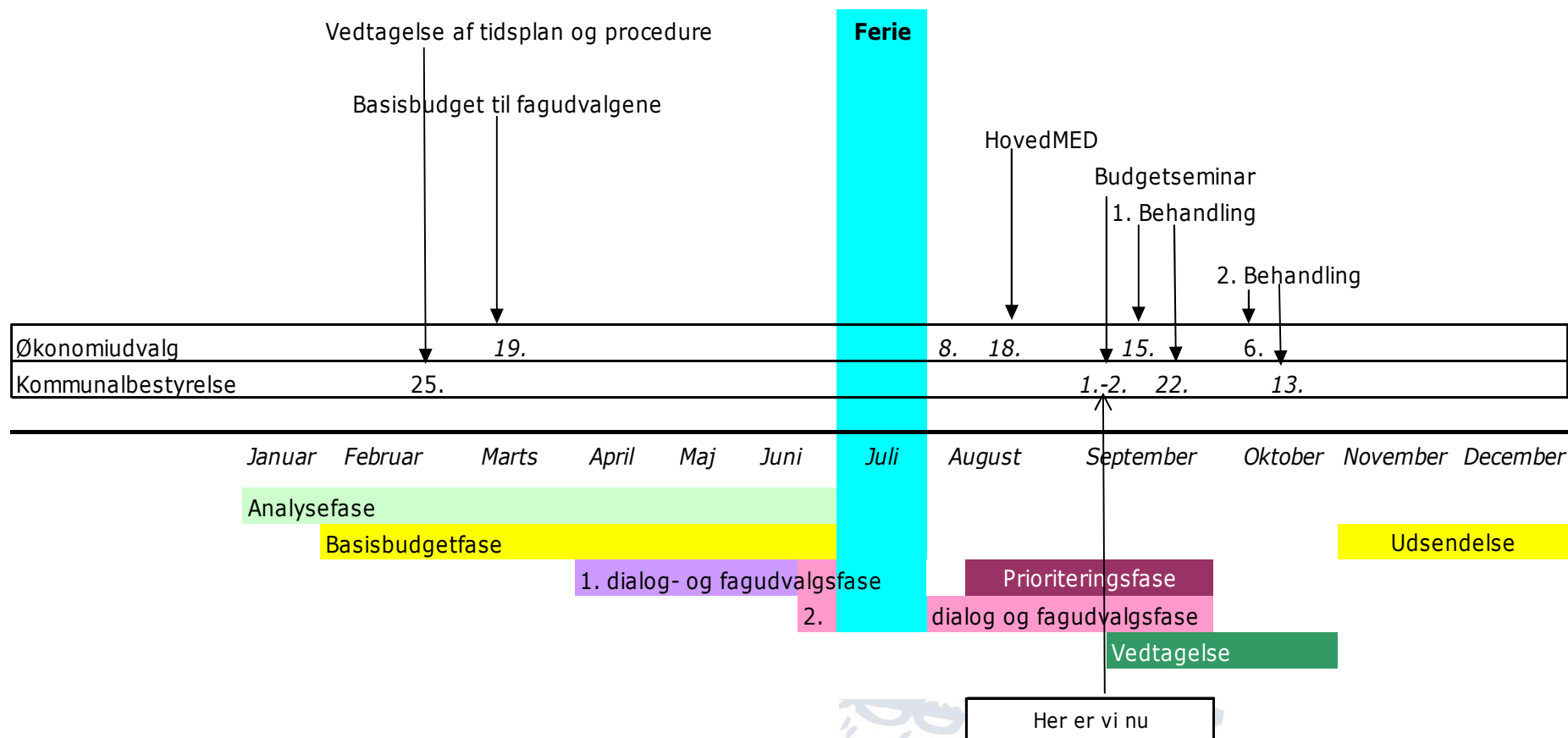
TØNDER KOMMUNE

Tidsplan

TØNDER KOMMUNE

Høringsfase

TØNDER KOMMUNE

- **19. august 2016** – Materiale (grundlag for de politiske drøftelser på budgetseminaret) udsendes elektronisk til FagMED, HMU, øvrige høringsberettigede og Kommunalbestyrelsen
- **29. august 2016** – Frist for aflevering af kommentarer
- **23. september 2016** – Forslag til budget 2017-2020 sendes til høring hos de berettigede (HMU, ældre, handicap og folkeoplysning)
- **27. september 2016** – Ændringsforslag sendes til høring hos de berettigede
- **3. oktober 2016** – Sidste frist for høringssvar fra de berettigede.

Udvidelsesforslag – Oprindelig Samlet

TØNDER KOMMUNE

Udvalg	Ramme	2017	2018	2019	2020
Økonomiudvalget	2,029	2,050	1,050	1,050	1,050
Teknik- og Miljøudvalget	0,691	0,483	0,483	0,483	0,483
Socialudvalget	1,008	1,000	1,000	1,000	1,000
Sundhedsudvalget	2,105	2,100	2,100	2,100	2,100
Kultur- og Fritidsudvalget	0,341	0,095	0,095	0,095	0,095
Arbejdsmarkedesudvalget	0,094	0,100	0,100	0,100	0,100
Børn- og Skoleudvalget	3,660	4,087	3,668	3,481	3,481
I alt	9,928	9,915	8,496	8,309	8,309

Udvidelsesforslag - Oprindelig

TØNDER KOMMUNE

Økonomiudvalget

Nr.	Projektnavn	Basis 2017	2017	2018	2019	2020
1	Attraktive velser I Tønder Kommune	1,000	0,350	0,350	0,350	0,350
2	Erhvervsservice og plansagsbehandling	0,000	0,700	0,700	0,700	0,700
3	Midlertidig opnormering - børn og unge	0,000	1,000	0,000	0,000	0,000
		1,000	2,050	1,050	1,050	1,050

Teknik- og Miljøudvalget

Nr.	Projektnavn	Basis 2017	2017	2018	2019	2020
1	Håndtering af vilde katte	0,000	0,100	0,100	0,100	0,100
2	Afledt drift ved rekreativ benyttelse af vandløb og diger	0,000	0,083	0,083	0,083	0,083
3	Autoværn, vedligeholdelse	0,000	0,300	0,300	0,300	0,300
		0,000	0,483	0,483	0,483	0,483

Udvidelsesforslag - Oprindelig

TØNDER KOMMUNE

Socialudvalget

Nr.	Projektnavn	Basis 2017	2017	2018	2019	2020
1	Køb af foranstaltninger	76,765	1,000	1,000	1,000	1,000
		76,765	1,000	1,000	1,000	1,000

Sundhedsudvalget

Nr.	Projektnavn	Basis 2017	2017	2018	2019	2020
1	Hjælpe-middelområdet	20,636	1,000	1,000	1,000	1,000
2	Køb og salg af plejeboliger	0,705	1,000	1,000	1,000	1,000
3	Træningshjælpe-midler, korttidscentre og rehab.	0,000	0,100	0,100	0,100	0,100
		21,341	2,100	2,100	2,100	2,100

Udvidelsesforslag - Oprindelig

TØNDER KOMMUNE

Kultur- og Fritidsudvalget

Nr.	Projektnavn	Basis 2017	2017	2018	2019	2020
1	Ungescenen Mejeriet	0,000	0,095	0,095	0,095	0,095
		0,000	0,095	0,095	0,095	0,095

Arbejdsmarkedsudvalget

Nr.	Projektnavn	Basis 2017	2017	2018	2019	2020
1	Sundhedskoordinator til rehabiliteringsteam	0,000	0,100	0,100	0,100	0,100
		0,000	0,100	0,100	0,100	0,100

Udvidelsesforslag - Oprindelig

TØNDER KOMMUNE

Børn- og Skoleudvalget

Nr.	Projektnavn	Basis 2017	2017	2018	2019	2020
1	PC'er til elever i folkeskolen ændring ratio 1:1	0,000	0,000	1,000	1,000	1,000
2	PC'er til undervisere i folkeskolen	0,000	1,400	0,450	0,450	0,450
3	Læringsplatform	0,000	0,500	0,500	0,500	0,500
4	Startpakke til flygtningebørn i dagtilbud	0,000	0,187	0,187	0,000	0,000
5	Tosprogede børn i dagtilbud	0,000	0,345	0,345	0,345	0,345
6	Digitalisering i dagtilbud	0,000	0,844	0,375	0,375	0,375
7	Pædagogisk personale	0,812	0,216	0,216	0,216	0,216
8	Tandplejen tildeling til flygtninge børn	16,749	0,595	0,595	0,595	0,595
9	Børn og Ungeområdet - stigende udgiftspres	0,000	?	?	?	?
		17,561	4,087	3,668	3,481	3,481

Reduktion af servicerammen

TØNDER KOMMUNE

Økonomiudvalget

Nr.	Projektnavn	Basis 2017	2017	2018	2019	2020
1	Ekstra besparelse 150.000 kr.	4,166	-0,150	-0,150	-0,150	-0,150
2	Ekstra besparelse 300.000 kr.	4,166	-0,300	-0,300	-0,300	-0,300
3	Erhvervsområdet	4,707	-0,062	-0,062	-0,062	-0,062
4	Administration	275,729	-4,258	-4,258	-4,258	-4,258
5	Central rengøring	22,382	-0,336	-0,336	-0,336	-0,336
6	Befordring	35,273	-0,490	-0,490	-0,490	-0,490
	*)	342,257	-5,146	-5,146	-5,146	-5,146

*) "Ekstra besparelse" er ikke indregnet.

Reduktion af servicerammen

TØNDER KOMMUNE

Teknik- og Miljøudvalget

Nr.	Projekt navn	Basis 2017	2017	2018	2019	2020
1	Tilsyn, vandløbsvæsen	0,124	-0,075	-0,075	-0,075	-0,075
2	Bekæmpelse af kæmpebjørneklo	0,078	-0,040	-0,040	-0,040	-0,040
3	Vedligeholdelse af åbne vandløb	0,326	-0,032	-0,032	-0,032	-0,032
4	Udbud af vedligeholdelse af vandløb og ådiger	0,103	-0,103	-0,103	-0,103	-0,103
5	Opgaver hos Arkil i Miljø og Natur	0,984	-0,010	-0,010	-0,010	-0,010
6	Drift af Vej, Park og arealer	24,425	-0,244	-0,244	-0,244	-0,244
7	Omlægning af drift af skove, læbælter og beplantninger.	0,650	-0,450	-0,450	-0,450	-0,450
8	Fjerne skraldespande på rastepladser på Rømø	0,005	-0,005	-0,005	-0,005	-0,005
9	Reduktion af toiletter på rasterpladser ved Vesterhavsvej på Rømø	0,150	0,000	-0,075	-0,150	-0,150
10	Trafiksikkerhed drift, mindre omb skilte mv	0,000	-0,100	-0,100	-0,100	-0,100
11	Bygningsvedligeholdelse, klimaskærm	0,000	-0,200	-0,200	-0,200	-0,200
12	Hjemtagning/centralisering tekniske styringer	0,000	-0,150	-0,150	-0,150	-0,150
		26,845	-1,409	-1,484	-1,559	-1,559

Reduktion af servicerammen

TØNDER KOMMUNE

Socialudvalget

Nr.	Projektnavn	Basis 2017	2017	2018	2019	2020
1	Ændring af aktivitetstilbud Tønder borgere	12,627	-1,500	-1,500	-1,500	-1,500
2	Lukning af Ribe Landevej 23	1,958	-0,384	-0,384	-0,384	-0,384
3	Solgården og Frilandsvej	18,435	-0,252	-0,252	-0,252	-0,252
4	Klosterparken §85 området	15,862	-0,252	-0,252	-0,252	-0,252
5	Rammebesparelse på RC	7,755	-0,116	-0,116	-0,116	-0,116
		56,637	-2,504	-2,504	-2,504	-2,504

Reduktion af servicerammen

TØNDER KOMMUNE

Sundhedsudvalget

Nr.	Projektnavn	Basis 2017	2017	2018	2019	2020
1	Aktivitetsbudget plejecentre	110,928	-2,000	-1,500	-1,000	-1,000
2	Kvalitetsstandard praktisk hjælp	4,463	-0,550	-0,550	-0,550	-0,550
3	Madservice	3,476	-0,224	-0,224	-0,224	-0,224
4	Kompetenceudvikling	0,256	-0,250	-0,250	-0,250	-0,250
5	Delt ledelse på plejecentre	4,200	-0,200	-0,400	-0,400	-0,400
6	Udbud på uniformer	2,660	-0,120	-0,120	-0,120	-0,120
7	Pleje og omsorgs administration	7,220	-0,100	-0,100	-0,100	-0,100
8	Virtuelle besøg i hjemmet	0,000	-0,250	-0,500	-0,500	-0,500
9	Effekt af energioptimering på plejecentre	7,205	-0,350	-0,350	-0,350	-0,350
10	Nattevagt på Richtsens Plejecenter	2,436	-0,440	-0,440	-0,440	-0,440
11	Sundhedsfremme og forebyggelse	4,039	-0,355	-0,355	-0,355	-0,355
		146,883	-4,839	-4,789	-4,289	-4,289

Reduktion af servicerammen

TØNDER KOMMUNE

Kultur- og Fritidsudvalget

Nr.	Projektnavn	Basis 2017	2017	2018	2019	2020
1	Folkebibliotek - nyt fælles bibliotekssystem	14,056	-0,225	-0,225	-0,225	-0,225
2	Haltimer for skolernes brug	2,112	-0,097	-0,097	-0,097	-0,097
3	Omklædning udendørsaktiviteter	0,745	-0,150	-0,150	-0,150	-0,150
4	Tønder/Ellum BMX	0,090	-0,090	-0,090	-0,090	-0,090
5	Puljer under udviklings- og hjælpefond	0,359	-0,050	-0,050	-0,050	-0,050
6	Tilskud prioritetsgæld	3,300	-0,100	-0,100	-0,100	-0,100
7	Landdistriktsudvalget	1,600	-0,100	-0,100	-0,100	-0,100
		22,261	-0,812	-0,812	-0,812	-0,812

Arbejdsmarkedsudvalget

Nr.	Projektnavn	Basis 2017	2017	2018	2019	2020
1	Fleksjobansættelser	2,891	-0,178	-0,178	-0,178	-0,178
		2,891	-0,178	-0,178	-0,178	-0,178

Reduktion af servicerammen

TØNDER KOMMUNE

Børn- og Skoleudvalget

Nr.	Projektnavn	Basis 2017	2017	2018	2019	2020
1	Lukning af ungdomsklub (aftenklub) i Gånsager og Jejsing	0,000	-0,100	-0,100	-0,100	-0,100
2	Reducering af ungdomsskolekoordinatorgruppen	0,000	-0,400	-0,400	-0,400	-0,400
3	Ændret tildelingsmodel i overbygningen	38,612	-0,333	-0,800	-0,800	-0,800
4	Distriktsskoler, UUV og Tønder Ungdomsskole - 1,0 % rammebesparelse	251,085	-2,510	-2,510	-2,510	-2,510
5	Heltidsundervisning 5 pladser færre	3,200	-0,333	-0,800	-0,800	-0,800
6	Samling af tandklinik	16,749	0,000	-0,320	-0,320	-0,320
7	Udvidet åbningstid	1,035	-0,300	-0,300	-0,300	-0,300
8	Demografipulje	0,000	-1,250	0,000	0,000	0,000
9	Dagplejen - forøget belægningsgrad/pulje til underskudsdækning nulstilles	14,179	-0,400	-0,400	-0,400	-0,400
10	Dagtilbud - Områdeinstitutioner, selvejende institutioner - 1,25 % rammebesparelse	79,809	-1,050	-1,050	-1,050	-1,050
11	Reducere budgettet til ressourcepædagoger med 1 stilling	2,741	-0,316	-0,316	-0,316	-0,316
12	Tilpasning af serviceniveau på lønudgiften til plejefamilie	48,407	-0,940	-0,940	-0,940	-0,940
13	Udslusning af anbragte i efterværn	0,000	-0,200	-0,200	-0,200	-0,200
14	Tilpasning af serviceniveau på merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste	4,740	-0,474	-0,474	-0,474	-0,474
15	Sundhedsplejen - 1,5 % besparelse	5,266	-0,079	-0,079	-0,079	-0,079
16	PPR - 1,5 % besparelse	8,486	-0,130	-0,130	-0,130	-0,130
		474,309	-8,816	-8,819	-8,819	-8,819